

Ivan Šimac
Ružica Kamenjašević

WORDPRESS

PRIRUČNIK

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih

Ivan Šimac
Ružica Kamenjašević

PRIRUČNIK

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih

Rijeka, travanj 2024.

Ivan Šimac, mag. educ. inf.
Ružica Kamenjašević, dipl. ing.

PRIRUČNIK WORDPRESS

Recenzent

mr. sc. Mirko Mesić, dipl. ing.

Dizajn , slog i prijelom

Element d.o.o., Zagreb

Izrada i izdavanje priručnika financirana je sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske u sklopu projekta „Umrežimo s(v)e“ u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2023./2024.

Tisak

lipanj 2024.

Element d.o.o., Zagreb

Predgovor

Draga učenice,

Dragi učenice,

Ovaj priručnik je rezultat našeg zajedničkog truda da vam pružimo znanja koja će vam omogućiti samostalno i učinkovito kreiranje vlastitih *web* stranica. Sadržaj koji vam prezentiramo baziran je na edukativnim radionicama koje smo organizirali s ciljem boljeg razumijevanja kako internet funkcionira, kako se koriste digitalni alati te kako možete svoje ideje prezentirati svijetu putem interneta.

Zahvaljujemo vam na pokazanom interesu i entuzijazmu za učenjem novih tehnologija. Vaša znatiželja i volja za učenjem bili su ključni za nastanak ovog priručnika. Nadamo se da ćete s uzbuđenjem i radošću istražiti sadržaj koji smo za vas pripremili i da će vam otvoriti nove mogućnosti u razvoju *web* sadržaja.

Autori

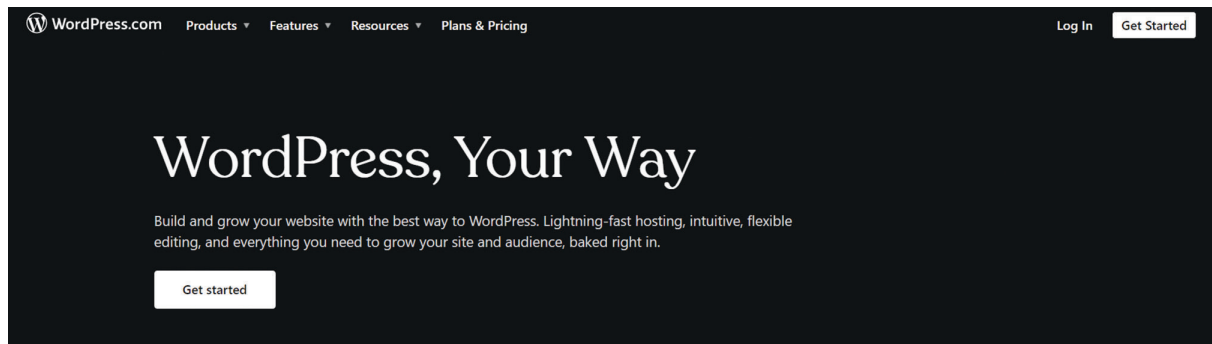
Sadržaj

1. Uvod	7
2. Osnovni pojmovi	8
2.1. Internet.....	8
2.2. Serveri.....	9
2.3. Domena	9
2.4. Rad web stranica.....	10
3. WordPress	12
3.1. Instalacija i upotreba WordPressa bez postavljanja na hosting server	13
3.2. Izrada web stranice	18
4. Zaključak	32
5. Dodatak	33
5.1. Kako kupiti domenu i odabrati hosting za web stranicu	33
6. Literatura	38
Popis pokrata	39

1. Uvod

WordPress je trenutno najrašireniji i najčešće korišteni sustav za upravljanje sadržajem (*Content Management System* – CMS) na *webu*, s milijunima korisnika diljem svijeta. Zahvaljujući temama i dodacima, *web* stranice napravljene u WordPressu mogu se prilagoditi različitim preferencijama i ispuniti bilo koju funkciju *web* stranice.

Slika 1. Naslovnica Wordpressa (izvor: <https://wordpress.com/>)

Teme se mogu lako preuzeti s WordPress-ovih službenih stranica ili kupiti na brojnim drugim mjestima. Dodaci (plugins) koriste se za proširenje funkcionalnosti *web* stranice, a dostupan je širok raspon kako besplatnih tako i složenih komercijalnih opcija.

Okolo WordPressa se okupila velika zajednica programera, a sustav neprestano nadograđuju i dizajneri, *web developeri* i drugi stručnjaci. Za svaki potencijalni problem koji može nastati, gotovo je sigurno da se rješenje može pronaći *online*. WordPress danas pokreće *web* stranice koje sežu od malih blogova pojedinaca do velikih korporativnih stranica.

2. Osnovni pojmovi

2.1. Internet

Internet je mreža međusobno povezanih računala (uređaja). Povezani su žicama ili bežičnim putem. Zamislite svako računalo kao kuću, a internet kao mrežu cesta koje sve te kuće povezuju. Na taj način, ljudi mogu slati i primiti informacije jedni od drugih gotovo trenutačno, bilo da se radi o e-mailu, video pozivu, slanju slika ili pregledavanju *web* stranica.

Slika 2. Prikaz povezanosti Internetom (izvor: <https://www.pixabay.com>)

Kako bi sve funkcioniralo glatko i da bi se informacije pravilno slale i primale, internet koristi posebna pravila zvana protokoli. Najvažniji od njih su TCP/IP. TCP (*Transmission Control Protocol*) osigurava da podaci koje šaljete na internetu dođu točno tamo gdje trebaju bez greške. Ako šaljete veliku sliku ili video, TCP razbija tu sliku ili video na manje dijelove, šalje ih, a zatim ih na odredištu ponovno sastavlja. IP (*Internet Protocol*), s druge strane, daje svakom uređaju na internetu jedinstvenu adresu (poput poštanskog broja), kako bi podaci znali gdje točno trebaju ići.

Kada pošaljete *e-mail* ili otvorite *web* stranicu, vaše računalo šalje informacijske pakete preko raznih uređaja i kablova koji mogu uključivati bakrene žice, optičke kabele, pa čak i satelitske veze. Ti paketi putuju kroz različite uređaje zvane rutere i prekidače koji usmjeravaju promet na internetu, osiguravajući da vaši podaci stignu na pravo mjesto što brže moguće.

2.2. Serveri

Serveri su specijalizirana računala koja imaju zadatak pohranjivati podatke i pružati različite usluge drugim računalima spojenim na mrežu, kao što je internet. Možete ih zamisliti kao velike digitalne knjižnice gdje se čuvaju knjige (podaci), a svaki put kad nekome zatreba neka knjiga, server je „posudi“ (šalje podatke).

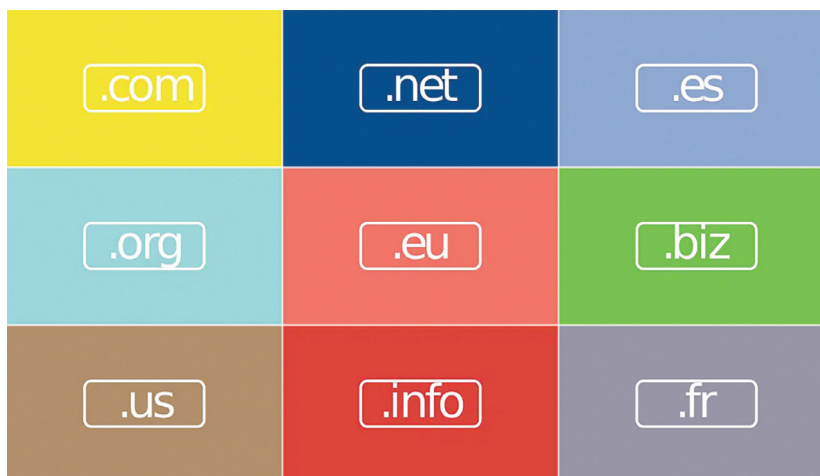

Slika 3. Server (izvor: <https://www.pixabay.com>)

Kada kreirate *web* stranicu, svi njezini podaci (tekstovi, slike, videozapisi) moraju biti negdje pohranjeni tako da ih ljudi mogu vidjeti preko interneta. Serveri pružaju prostor za tu pohranu i omogućuju pristup vašoj *web* stranici bilo kada. Svaki put kad netko unese adresu vaše *web* stranice u svoj *web* preglednik, server obrađuje taj zahtjev i šalje potrebne informacije natrag pregledniku.

2.3. Domena

Domena je adresa vaše *web* stranice na internetu, poput adrese vaše kuće u stvarnom svijetu. Kada želite posjetiti neku *web* stranicu, upisujete njenu domenu (npr. www.google.com) u *web* preglednik.

Slika 4. Vršne domene (izvor: <https://www.pixabay.com>)

Svaka domena je jedinstvena i služi kao lako pamtljiv način za pristupanje *web* stranicama. Domena je povezana s IP adresom servera gdje je *web* stranica „hostana“¹ (spremljena na server), a DNS (*Domain Name System*) je sustav koji te adrese prevodi u domene kako bi ljudima bilo lakše zapamtiti ih umjesto niza brojeva koje predstavljaju IP adrese.

Da biste imali svoju domenu, prvo morate provjeriti je li ime koje želite slobodno. To možete učiniti putem brojnih *online* servisa za registraciju domena. Kada nađete slobodno ime, možete ga registrirati plaćanjem godišnje naknade, čime osiguravate pravo na korištenje te domene. O tome će biti govora u dodatku ovog priručnika.

2.4. Rad *web* stranica

Web stranice su napravljene od kôda napisanog u jezicima kao što su HTML, CSS i JavaScript, koji zajedno definiraju izgled, stil i interaktivnost stranice.

HTML (*HyperText Markup Language*): Osnova svake *web* stranice, koristi se za stvaranje i strukturiranje sadržaja na *webu*, kao što su paragrafi, naslovi, linkovi i slike.

CSS (*Cascading Style Sheets*): CSS se koristi za kontrolu vizualnog izgleda *web* stranice, uključujući boje, fontove i raspored elemenata.

JavaScript: Koristi se za dodavanje interaktivnih funkcija na *web* stranice, kao što su forme za prijavu, galerije slika, animacija...

1 *to host*, engl. spremi, poslužiti

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hr">
<head>
  <meta charset="UTF-8">
  <title>Pozdravna Stranica</title>
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="stil.css">
</head>
<body>
  <h1>Bok!</h1>
</body>
</html>
```

Prikaz 1. Primjer HTML kôda za stvaranje stranice

```
/* stil.css */
body {
  background-color: #f0f0f0; /* Svijetlo siva pozadina */
  font-family: Arial, sans-serif; /* Postavljanje fonta */
}

h1 {
  color: #333; /* Tamno siva boja teksta */
  font-size: 48px; /* Veličina fonta */
}
```

Prikaz 2. Primjer CSS kôda za uređenje HTML stranice

Web preglednici (kao što su Chrome, Firefox, ili Safari) čitaju HTML, CSS, i JavaScript kod koji čini web stranicu, interpretiraju ga i prikazuju korisnicima na razumljiv i organiziran način. Kada upišete URL neke stranice, preglednik šalje zahtjev serveru gdje je stranica pohranjena, preuzima sve potrebne podatke, a zatim ih prikazuje na vašem uređaju.

3. WordPress

WordPress je alat za izradu i upravljanje *web* stranicama koji je zbog svoje svestranosti i jednostavnosti postao najpopularniji sustav za upravljanje sadržajem (CMS - *Content Management System*) na svijetu. Preko 60% svih *web* stranica na internetu koristi WordPress, što uključuje sve, od malih osobnih blogova do velikih korporativnih stranica. WordPress je izvorno razvijen kao platforma za blogove, ali je brzo postao sustav za uređivanje *web* stranica, sposoban za upravljanje raznovrsnim tipovima *web* stranica, a ne samo blogovima.

WordPress korisnicima omogućuje da bez naprednih tehničkih znanja izrade i upravljaju *web* stranicama. Koristi se na principu „što vidiš, to i dobiješ“ (WYSIWYG – *What You See Is What You Get*) urednika, što znači da korisnici mogu direktno unositi sadržaj i vidjeti kako će izgledati na *webu* u stvarnom vremenu. WordPress je također i *open-source*² projekt, što znači da je njegov izvorni kôd otvoren za izmjene i poboljšanja od strane globalne zajednice programera.

Jedna od glavnih prednosti WordPressa je njegova jednostavnost uporabe. Sučelje je intuitivno, što omogućava korisnicima, čak i onima bez prethodnog iskustva u kodiranju ili *web* dizajnu, da lako upravljaju sadržajem i funkcionalnostima *web* stranice. Uređivanje stranica, dodavanje članaka, slika i videa, kao i promjene dizajna mogu se izvesti bez potrebe za dubokim tehničkim znanjima.

WordPress ima ogromnu globalnu zajednicu korisnika i *developer*a (ljudi koji razvijaju sadržaj) koji stalno doprinose njegovom razvoju. Ova zajednica nudi podršku u obliku foruma, tutorijala, *online* tečajeva i *meetup* (susreta) događanja. Bez obzira na problem s kojim se možete susresti, vrlo je vjerojatno da je netko već našao rješenje ili će biti voljan pomoći.

S više od deset tisuća dostupnih tema i dodataka (*plugins*), WordPress nudi nevjerojatnu fleksibilnost i mogućnosti prilagodbe. Teme omogućavaju korisnicima da promijene izgled i osjećaj svoje stranice bez ikakvog kodiranja, dok dodaci pružaju dodatne funkcionalnosti kao što su kontakt formulari, SEO (*search engine optimization*) alati, sigurnosne funkcije i mnogi drugi. Sve ove opcije omogućavaju korisnicima da prošire mogućnosti svojih stranica i prilagode ih specifičnim potrebama.

2 sustav otvorenog kôda

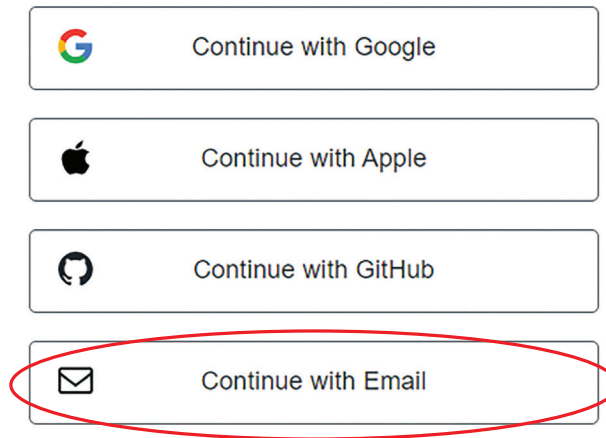
3.1. Instalacija i upotreba WordPressa bez postavljanja na hosting server

Ovo je servis koji omogućava korisnicima da kreiraju i upravljaju svojom WordPress *web* stranicom direktno preko WordPress.com infrastrukture, bez potrebe za kupnjom hostinga ili tehničkim postavljanjem. Evo kako to možete obaviti:

Prvi korak je posjetiti *web* stranicu wordpress.com i kliknuti na gumb „Počnite” ili „Get Started”. Bit će zatraženo da unesete nekoliko osnovnih podataka:

- E-mail adresa: potrebna za verifikaciju i komunikaciju s WordPress.com
- Korisničko ime: kako će vas prepoznati sustav ali i drugi korisnici
- Lozinka: za zaštitu vašeg računa

Create your account

Slika 5. Izgled stranice za prijavu na sustav WordPress (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Odaberimo *Continue with Email*.

Nakon unosa ovih informacija, slijedi postupak odabira vrste *web* stranice koju želite kreirati (blog, osobna stranica, poslovna *web* stranica, *online* trgovina itd.). Mi ćemo odabrati *education* (obrazovanje).

Choose your domains

Find and claim one or more domain names

🔍 Traži...

Filtriraj

🗨 The best names are short and memorable

Already own a domain?
Connect your domain purchased elsewhere to your WordPress.com site through mapping or transfer.
[Use a domain I own](#)

Slika 6. Odabir teme o kojoj će stranica govoriti (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Choose your domains

Find and claim one or more domain names

🔍 education

Filtriraj

didactics.org **Preporučeno**
Free for the first year with annual paid plans
42-€/year

educations.education **Best Alternative**
Free for the first year with annual paid plans
49-€/year

education6908.wordpress.com **Free**

course.degree **Free for the first year with annual paid plans**
35-€/year

Not ready to choose a domain just yet?
Select any annual paid plan and we'll pay the first year's domain registration fees for you.
You can claim your custom domain name later when you're ready.
[Check paid plans »](#)

Already own a domain?
Connect your domain purchased elsewhere to your WordPress.com site through mapping or transfer.
[Use a domain I own](#)

Slika 7. Odabir područja (obratimo pozornost na *free* opciju) (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Sljedeći korak je odabir domene. WordPress.com nudi mogućnost korištenja besplatne subdomene³ koja će završavati s „wordpress.com” (npr. vasblog.wordpress.com) ili kupnje vlastite prilagođene domene (npr. vasblog.com). Mi ćemo započeti s besplatnom domenom (education6908.wordpress.com).

³ poddomena; npr. glavna je domena wordpress.com, a poddomena edukacija.wordpress.com

Choose your domains

Find and claim one or more domain names

education

education6908.wordpress.com Besplatno

Ukloni

1 domain 0,00 €

Nastavi

[Choose my domain later](#)

education6908.wordpress.com Free ✓ Selected

Slika 8. Odabir domene (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Kliknimo na gumb nastavi.

Nadalje, WordPress.com nudi nekoliko tarifnih planova, od besplatnog do raznih plaćenih opcija koje uključuju dodatne funkcionalnosti i veću kontrolu nad dizajnom i dodacima. U našem priručniku, odabrat ćemo besplatni plan (paket).

Choose your flavor of WordPress

Pay yearly up to 55% off

Plan	Price	Description
Besplatno	0€	Get a taste of the world's most popular CMS & blogging software. No expiration date.
Starter	4€ per month, 48€ billed annually, excl. taxes	Create your home on the web with a custom domain name.
Explorer	8€ per month, 96€ billed annually, excl. taxes	Build a unique website with powerful design tools.
Creator	25€ per month, 300€ billed annually, excl. taxes	Unlock the power of WordPress with the managed hosting platform built by WordPress experts.
Entrepreneur	45€ per month, 540€ billed annually, excl. taxes	Build an online store with powerful, integrated premium extensions.
Enterprise	Starts at 25,000.00 US\$ yearly	Deliver an unmatched performance with the highest security standards on our enterprise content platform.

Slika 9. Odabir planova (pretplata) (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Ako ste došli do idućeg koraka, bravo!

Spremni smo za postavljanje vlastite *web* stranice.

Postavite naziv svoje *web* stranice.

First, let's give your blog a name

Blog name (opcionalno)

Slogan (opcionalno)

U nekoliko riječi, objasnite o čemu je Vaš blog.

Nastavi

Slika 10. Postavljanje naziva stranice (izvor: <https://www.wordpress.com>)

WordPress dalje nudi pomoć oko postavljanja stranice. Nama to nije potrebno.

Kliknimo na *Skip to dashboard*⁴.

< Povratak

[Skip to dashboard](#)

Nice job! Now it's time to get creative.

Don't worry. You can come back to these steps!

Napišite svoju prvu objavu
Start writing and build an audience

Start writing

Watch Blogging videos
Learn the blogging basics in minutes

Započnite s učenjem.

Slika 11. Odabir opcije *Skip to dashboard* (izvor: <https://www.wordpress.com>)

⁴ engl. stranica za upravljanje

Navedimo sada glavne stavke izbornika.

- **Objave**
 - Ovdje se mogu napraviti nove objave, napraviti nove kategorije za objave, te *tagovi*⁵. Objave možemo smatrati promjenljivijim sadržajem u vidu novosti, za razliku od stranica koje su više statične i trajnijeg karaktera.
- **Medijski zapisi**
 - Ova stavka izbornik služi za spremanje slika, dokumenata i datoteka. Njima se može pristupiti putem *Medijske zbirke*, a medijski zapisi se mogu uređivati i dopunjavati.
- **Stranice**
 - Ovdje se kreiraju i održavaju sve vaše stranice.
- **Komentari**
 - Unutar ove stavke možete upravljati svim vašim komentarima uključujući odgovore na komentare i označavanje *spamom*⁶.
- **Izgled**
 - Ova stavka omogućuje kontroliranje izgleda *web* stranice. Možete odabrati novu temu, upravljati *Widgetima*⁷ ili Izbornicima, a također se mogu uređivati i datoteke vezane uz vašu temu.
- **Dodaci**
 - Dodaci proširuju i dodaju nove funkcionalnosti Wordpressu. Ovdje možete dodati ili obrisati *Dodatke*, a isto tako ih možete aktivirati ili deaktivirati.
- **Korisnici**
 - Unutar ove stavke možete vidjeti popis svih registriranih korisnika vaše *web* stranice. U ovisnosti od vaše uloge (administrator), vi možete dodavati nove korisnike i mijenjati uloge postojećima.
- **Alati**
 - Unutar ove sekcije imate pristup različitim alatima. Možete također ubacivati podatke na vašu *web* stranicu, ili napraviti izvoz postojećih.

5 kratica ili ključna riječ koja označava sadržaj radi kasnijeg lakše traženja

6 sav neželjeni sadržaj; sadržaj bez smisla

7 dodatci koje su izradili programeri, a koje mi samo instaliramo (primjer: sat na stranici)

- **Postavke**
 - Postavke služe za konfiguriranje *web* stranice. Ovdje možete unijeti naziv vaše *web* stranice i URL adresu, gdje će se pojavljivati vaše objave, dozvoljavate li posjetiteljima komentare, kao i brojne druge postavke. Najčešće kada se unesu podaci unutar ovog dijela, isti se neće trebati mijenjati.

Na dnu izbornika nalazi se link *Zatvori izbornik*. Kada kliknemo na njega umjesto cijelog izbornika ostat će samo ikone. Kliknite ponovno na ikonu kako bi se prikazao cijeli izbornik.

Važno je napomenuti kako su ovdje prikazane osnovne postavke administratorskog izbornika prije nego što instaliramo dodatke. Neki od instaliranih dodataka imat će svoje posebne stavke u izborniku ili će se nalaziti unutar stavki *Alati*, *Postavke* ili negdje druge. To isključivo zavisi od dodatka koji instaliramo.

3.2. Izrada *web* stranice

Krenimo sada na praktični zadatak u kojem ćemo opisati i same opcije.

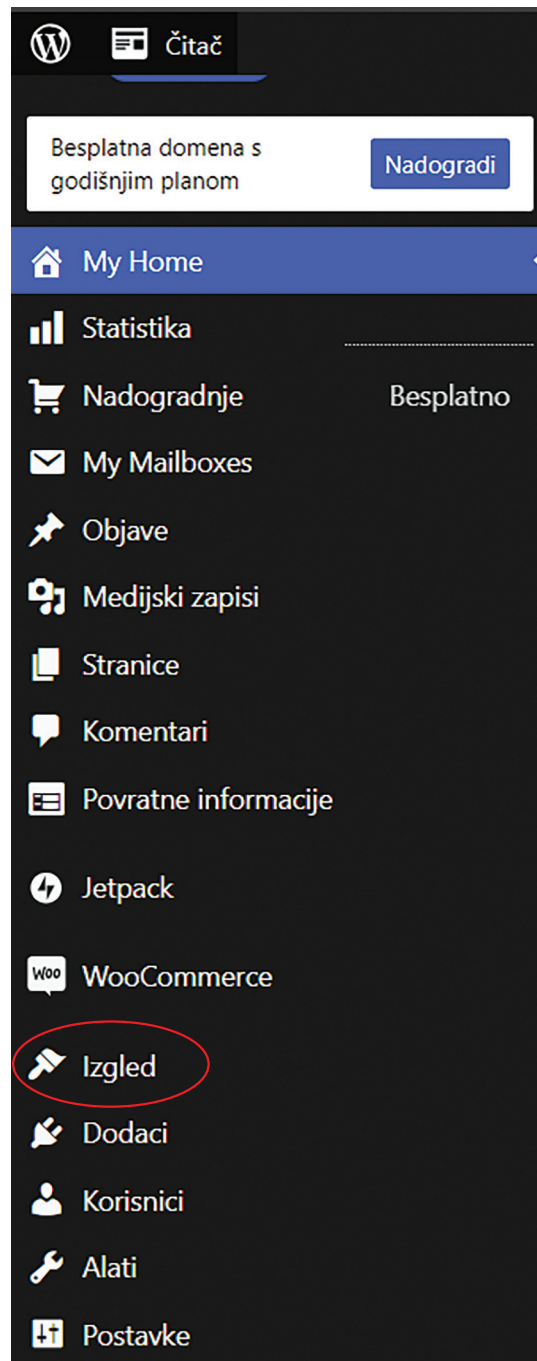
Naš će zadatak biti izraditi stranicu o dva Pokemona.

Ako nisi ljubitelj/ljubiteljica Pokemona, slobodno uzmi vlastitu temu i prema ovim uputama izradi *web* stranicu.

S lijeve strane imamo izbornik pomoću kojeg možemo odabrati temu svoje *web* stranice.

Tema u WordPressu označava boje, fontove i cjelokupni izgled koji će se koristiti na *web* stranici. Važno je pravilno odabrati temu kako bi ona dodatno predstavila naš sadržaj. Ako je sadržaj stranice ozbiljan, tada i tema treba biti „službenija“. U našem slučaju, čim više boja, to bolje.

Odaberimo izbornik *Izgled*. Potom nas sustav odmah prebacuje na odabir teme.

Slika 12. Izbornik *Izgled* (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Teme *Pokemon* nažalost nema. Moj je odabir *fun*. Preporuka je svakako odabrati *pogledaj: besplatno* kako biste odmah dobili besplatnu temu slobodnu za korištenje.

Teme

Select or update the visual design for your site. [Learn more.](#)

Slika 13. Pretraga teme (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Klikom na neku ponuđenu temu, prikazuje se sljedeći izbornik.

Scratchpad

od Automattic

Activate this design

Demo site

Scratchpad is a colorful and illustrative theme for collecting your ideas. It uses a variety of patterns, drawings, and design elements to bring a sense of whimsy and fun to your posts.

Post Formats

Scratchpad supports a number of WordPress's *Post Formats*, and styles each in a unique way on the blog, archive, and search pages.

Slika 14. Odabir teme (izvor: <https://www.wordpress.com>)

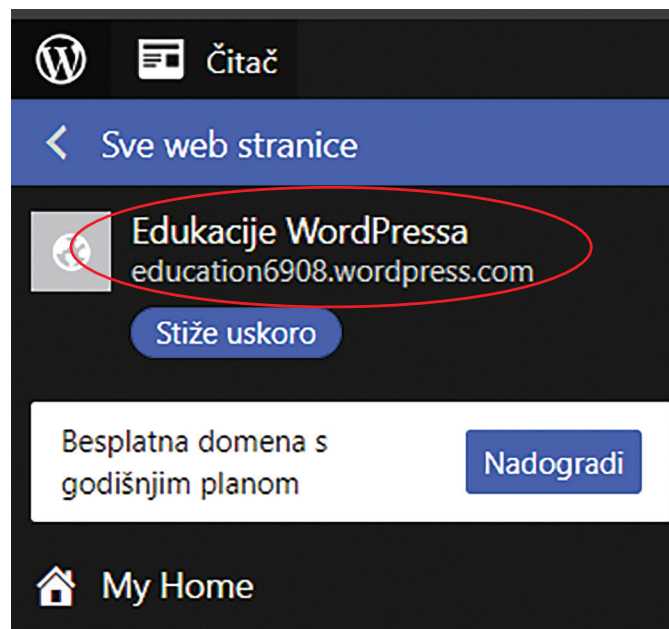
Ako ste zadovoljni izgledom teme, klikom na gumbić *Activate this design*, vaša stranica dobiva temu (izgled).

OPREZ! Postojeći sadržaj bit će prebrisan. Čim mijenjate temu, sadržaj koji se ranije nalazio na stranici, prebrisan će se novim. Sve ono što ste stavljali na stranicu, nestaje.

Kada aktivirate temu, gumbom povratak na stranicu za upravljanje (*dashboard*), vratite se na početni i poznati izbornik.

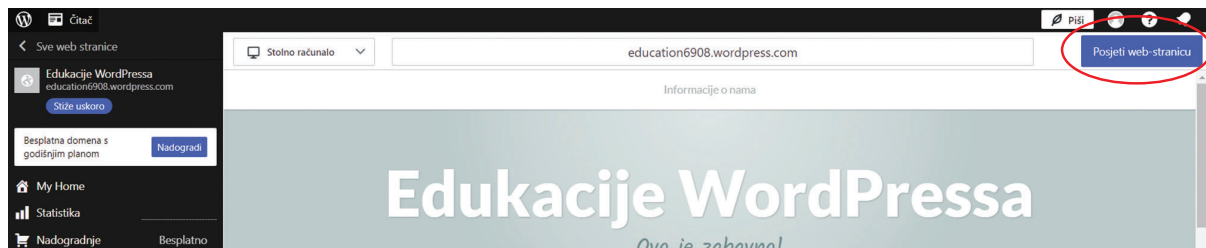
Znamo da ste jako nestrpljivi vidjeti vašu *web* stranicu. Idemo to odmah riješiti.

U gornjem lijevom kutu, pojavit će se naziv vaše stranice. Sjetimo se, mi smo ranije stranicu nazvali Edukacije WordPressa (ovisno o nazivu tvoje stranice, taj naslov možemo očekivati).

Slika 14. Prikaz naslova stranice (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Nakon toga, pogledajmo u zaglavlje (vrh) dashboarda. Vidimo li ovu opciju?

Slika 15. Prikaz stranice (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Slika 16. Uvećani prikaz prikaza stranice (izvor: autor)

Klikom na plavi gumb, vidjet ćemo kako naša stranica izgleda na *webu*.

Daj *link* (poveznicu) na stranicu svojim roditeljima i prijateljima i neka se začude kako si uspjela/uspio napraviti svoju *web* stranicu.

S obzirom na to da mi radimo stranicu o Pokemonima, prvo bismo trebali pripremiti materijale o dva izabrana Pokemona.

Recimo da su to Pikachu i Charizard.

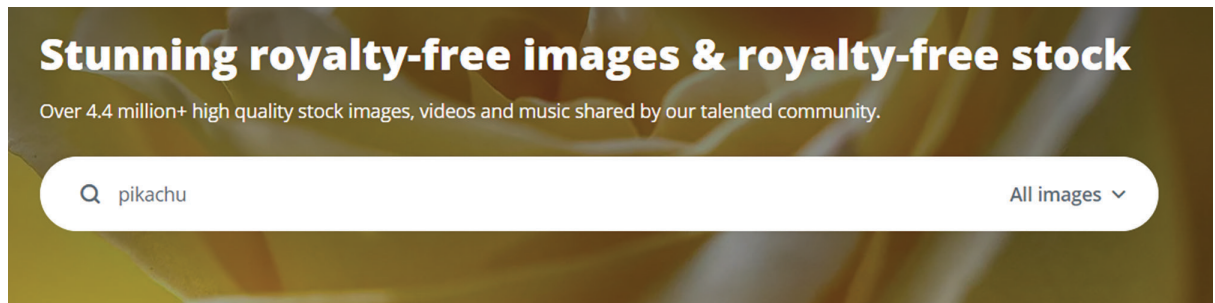
Prvo, preuzmimo njihove fotografije.

OPREZ! Fotografije se ne smiju preuzimati ako nismo sigurni jesu li one dane na slobodno (besplatno) korištenje. Uvijek imajmo na umu da se netko potrudio to nacrtati ili fotografirati. Najmanje što možemo napraviti jest navesti autora. Mnoge se fotografije i naplaćuju.

Kako bismo bili sigurno da je fotografija dana na slobodno korištenje (bez navođenja autora i bez obveze plaćanja), pođimo na stranicu pixabay.com.

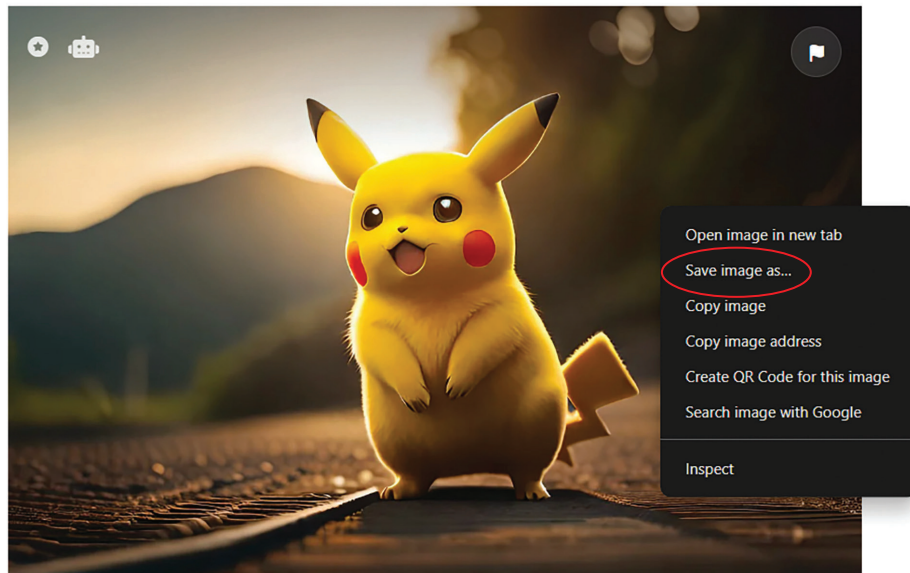
To je repozitorij fotografija koje slobodno koristimo.

Preuzmimo naše Pokemone.

Slika 17. Pojam pretrage (izvor: <https://www.pixabay.com>)

Kada odaberete fotografiju koja vam odgovara, tada desnim klikom miša odaberite opciju *spremi sliku kao (save image as)* i preuzmite je na svoje računalo.

Slika 18. Preuzimanje željene fotografije (izvor: <https://www.pixabay.com>)

Ovaj postupak odradite za sve preostale Pokemone.

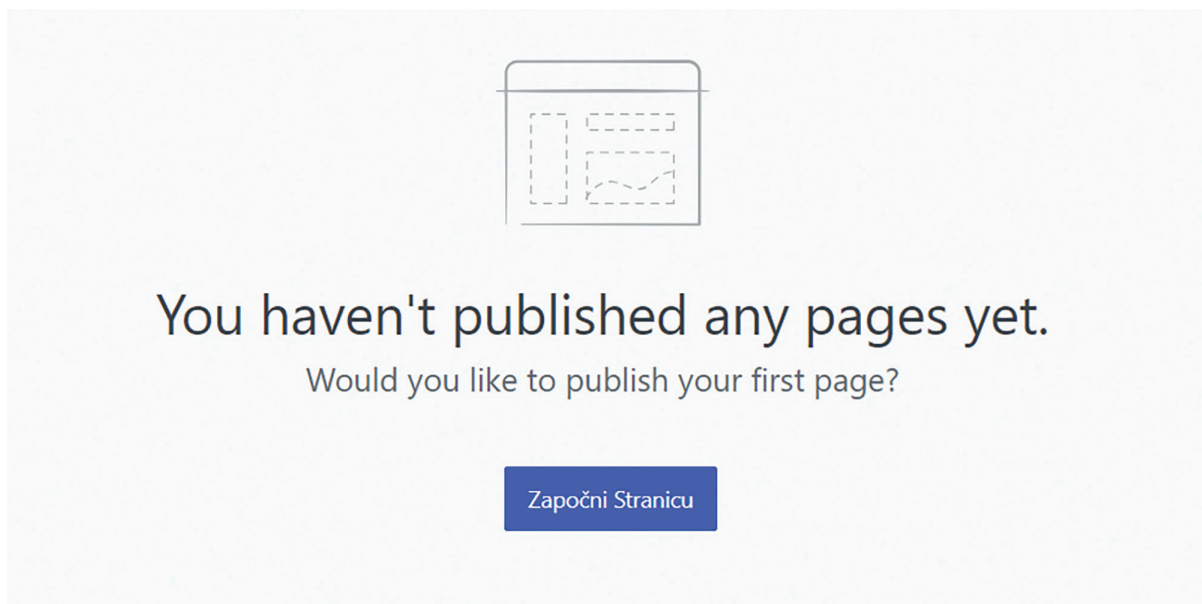
Kada ste preuzeli fotografije, na *webu* pronađite i određeni tekst o odabranim Pokemonima.

Kada ste sve to obavili, nastavljamo s uređivanjem *web* stranice.

U *dashboardu*, kliknite na izbornik *Stranica*.

Vidljiv je ovakav prikaz.

Slika 19 Prikaz sadržaja kada je kliknut izbornik Stranica (izvor: <https://www.wordpress.com>)

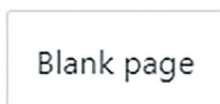
Odabirom plavog gumba *Započni Stranicu*, dobivamo prostor za unos našeg sadržaja o prvom Pokemonu – Pikachu.

Postupak je sljedeći:

Kliknuti na gumb *Blank page* (prazna stranica). Odabiremo praznu stranicu jer smo mi ti koji kreiraju sadržaj.

Add a page

Pick a pre-defined layout or start with a blank page.

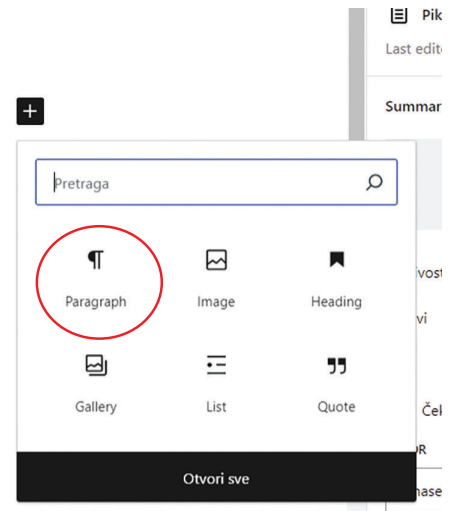
Slika 20. Odabirati gumb *Blank page* (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Tada se na stranici pojavljuje uputa *Dodaj naslov*. U to polje slobodno nadodajmo naslov. U našem slučaju, naslov je *Pikachu*.

Zatim, klikom na znak plus (+), odabrali *Paragraf*. Paragraf je odlomak teksta koji će se naći na stranici.

Pikachu

Upišite / za odabir bloka

Slika 21. Korak odabira Paragraf modula (izvor: autor)

Sada slobodno kopirajmo tekst kojeg smo ranije pronašli na *webu*.

Ako imamo neko posebno znanje o temi, slobodno nadodajmo vlastiti sadržaj.

Kada smo nadodali sadržaj, preostale su još dvije stvari prije nego stranica bude vidljiva.

Prvo, pogledamo izbornik koji nam se nalazi s desne strane.

Stranica Blok ×

 Pikachu

Last edited prije 4 minuta.

Summary ^

Postavi istaknutu sliku

Vidljivost Javno

Objavi Odmah

URL education6908.wordpr...

Čeka recenziju

AUTOR

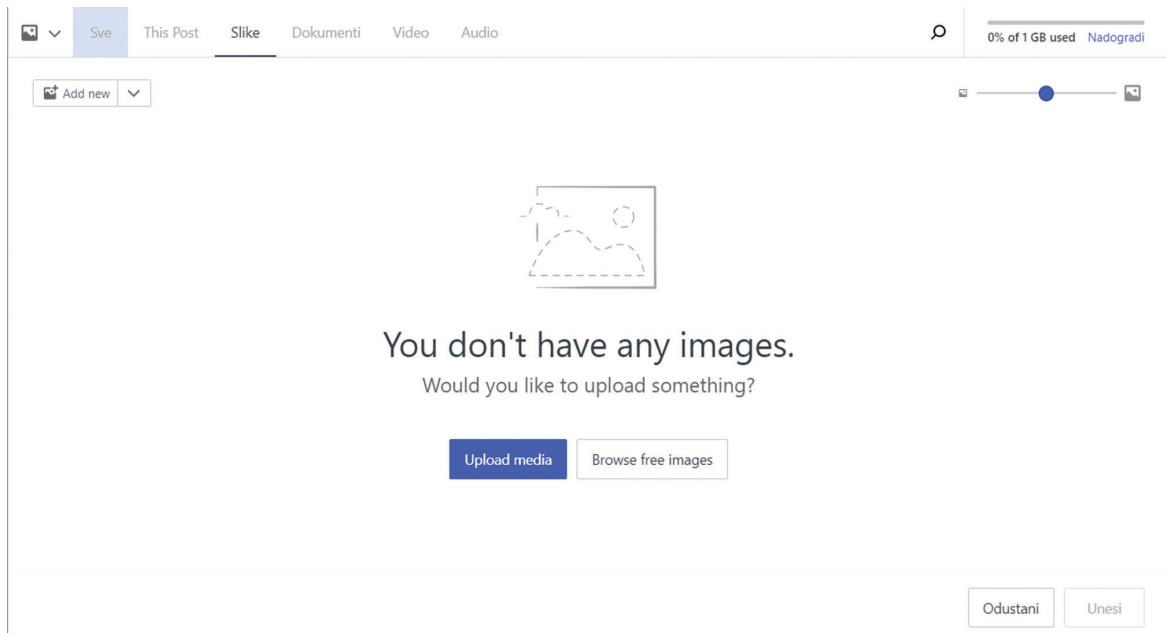
phaserfire▼

Promijeni u skicu

Premjesti u smeće

Slika 22. Izbornik za uređenje podataka o stranici (izvor: <https://www.wordpress.com>)

Klikom na gumb *Postavi istaknutu sliku*, možemo postaviti fotografiju koja će biti dio sadržaja stranice o Pikachuu. U ovom trenutku, klikom na gumb, postavite ranije preuzetu fotografiju o Pikachuu.

Slika 23. Umetanje fotografije (izvor: autor)

Ovdje je potrebno odabrati gumb *Upload media* te prenijeti, sa svog računala, ranije preuzetu fotografiju.

Vidljivost je postavljena na javno. To znači da će, po objavi, stranica biti vidljiva na našem web sjedištu i nju će moći vidjeti svatko tko posjeti stranicu. Pored toga, postoji i opcija privatno koja se koristi kada stranica nije do kraja uređena i ne želimo da još bude javno objavljena.

Opcija objavi služi nam kada stranicu želimo objaviti odmah ili u neko zakazano vrijeme.

Posljednja stavka koju moramo obaviti, nakon što smo uredili sadržajem i sadržajem smo zadovoljni, jest kliknuti na gumb *Objavi* koji se nalazi desno gore na stranici.

Slika 24. Pozicija gumba *Objavi* (izvor: autor)

Po objavi, slijede opcije pogledaj stranici ili kreiraj novu.

Ako želite pogledati vašu objavljenu stranicu, pritisnite taj gumb. Potom, za stvaranje nove stranice, odaberite iz lijevog izbornika u dashboardu opciju *Stranica* i krenite nanovo.

Mi ćemo kliknuti na opciju *Dodaj novu stranicu* i napraviti stranicu za idućeg Pokemona.

Ponovno postavljamo naslov – Charizard.

Klikom na opciju plus (+), odabrat ćemo *Image*. Sjetimo se, u ranijem smo koraku kliknuli na *Paragraf*.

Sada ćemo samo radi prikaza dodatnih opcija odabrati *Image*.

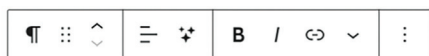
Slika 25. Opcija *Image* (izvor: autor)

Odabiremo opciju *Prijenos* i prenosimo ranije preuzetu fotografiju. Kako i gdje preuzeti fotografiju opisano je ranije u priručniku pa se prisjetimo ako treba.

Sada smo fotografiju dobili unutar same stranice i oko nje možemo nadodati tekst.

Princip je jednak cijelo vrijeme. Klikom na oznaku plus (+), sada možemo nadodati tekst (paragraf).

Ovdje možemo uočiti čar WordPressa – ponavljajući koraci i jednostavnost u radu.

Ovo je Charizard.

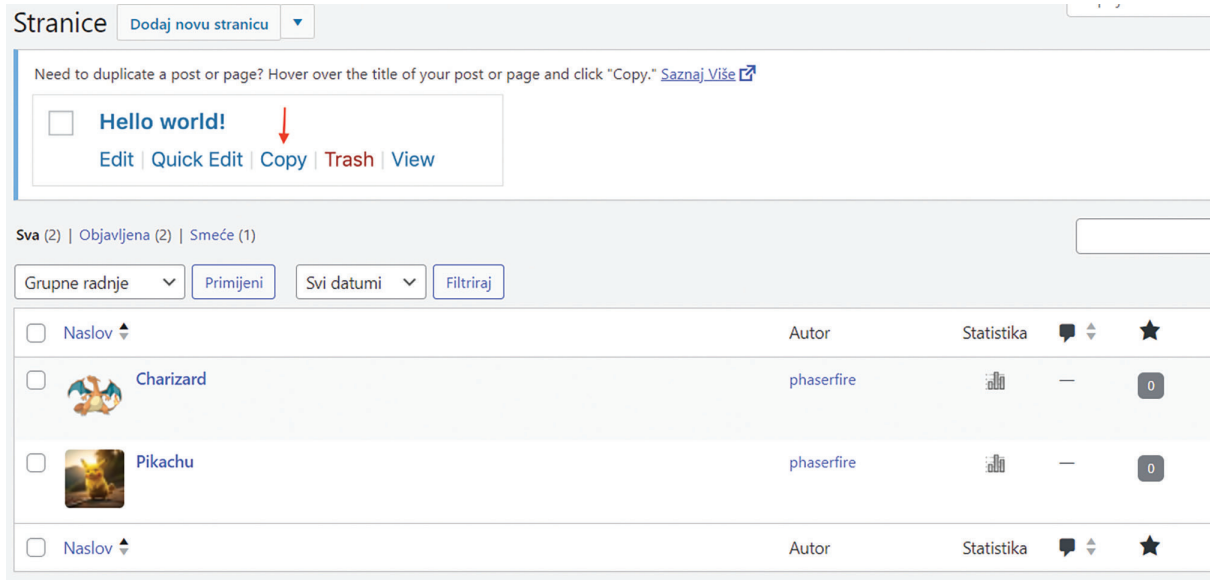
Slika 26. Trenutni izgled stranice (izvor: <https://www.pixabay.com>)

Objavite stranicu (gumb *Objavi* desno gore).

Vrijeme je da vidimo kako naše *web* sjedište izgleda.

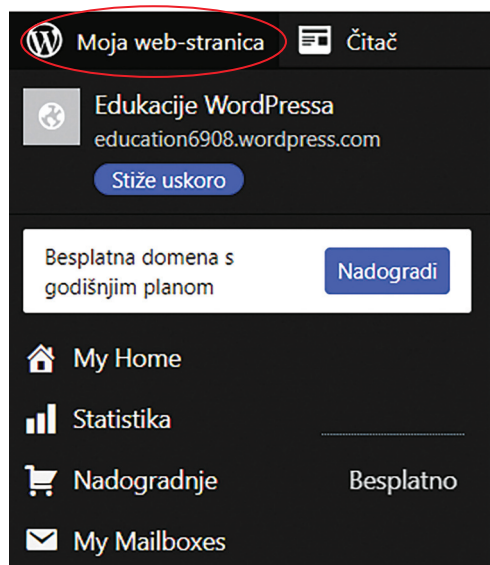
Kliknimo na ikonu WordPressa lijevo gore kako bismo se vratili u *dashboard*.

Dodatno napomenimo, povratkom u izbor *Stranica*, možemo vidjeti da se naše *web* sjedišta sada sastoji od dvije stranice.

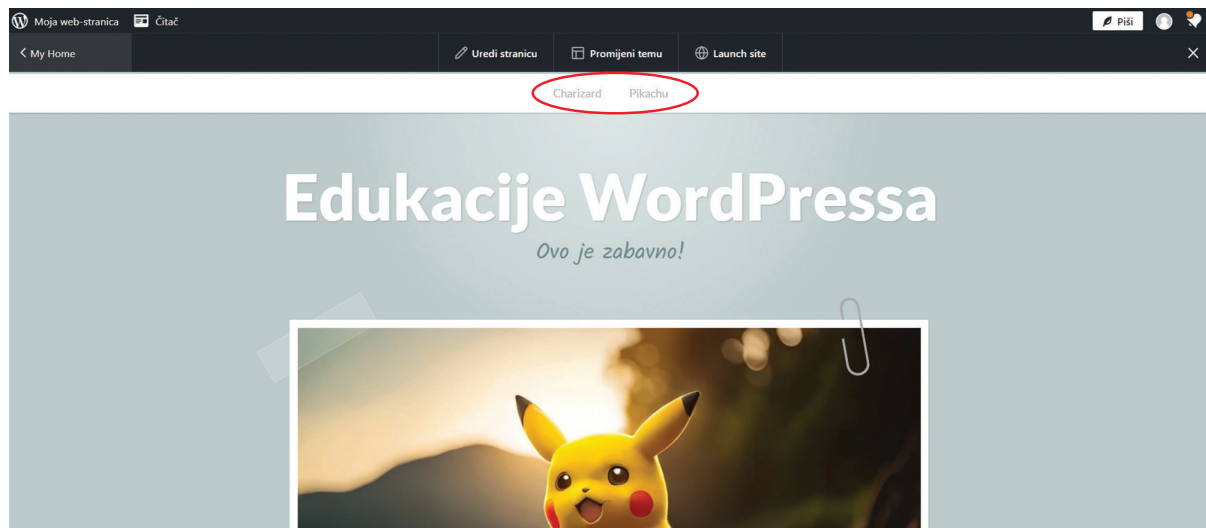
Slika 27. Web sjedišta s dvije stranice (izvor: autor)

Na samom vrhu, odaberimo opciju *Moja web stranica* kako bismo dobili izgled koji će vidjeti naši posjetitelji.

Slika 28. Opcija *Moja web stranica* (izvor: <https://www.wordpress.com>)

I sada se dogodio VELIKI trenutak. Vaša stranica ima sadržaj kojeg smo upravo postavili!

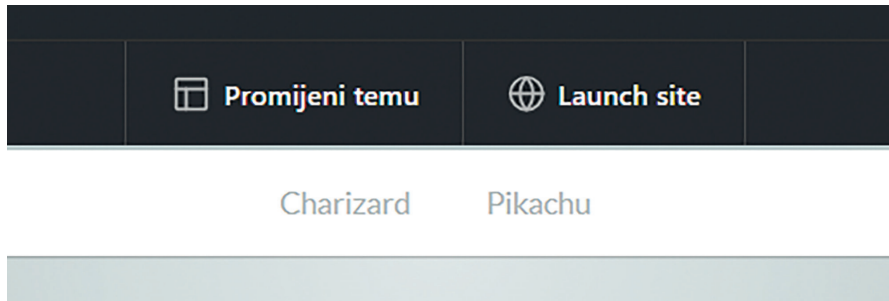

Slika 29. Obratimo pozornost na pojavu izbornika (izvor: autor)

Još je preostala jedna, zadnja opcija koja nam je važna u našem stvaranju *web* stranice.

To je opcija *Objavi stranicu* (*Launch site*).

Opcija se nalazi na sredini.

Slika 30. Launch site (izvor: autor)

Klikom na tu opciju, WordPress nam ponovno pokušava prodati svoj serverski prostor što ćemo mi svakako odbiti i odabrati posljednju opciju gdje je navedeno besplatno (*free*) korištenje.

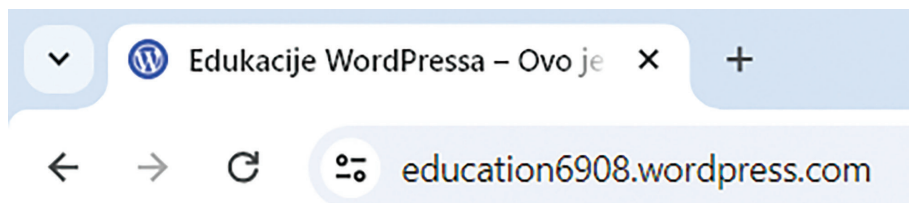

Slika 31. Opcija besplatnog korištenja (izvor: <https://www.wordpress.com>)

ČESTITAMO draga učenice / dragi učenice!!

Tvoja je stranica sada aktivna. Sve što trebaš je podijeliti poveznicu (adresu) na tvoju web stranicu kako bi korisnici *weba* došli i pogledali tvoje umijeće.

Poveznica je ovakvog oblika: <https://education6908.wordpress.com/> i možeš je pronaći unutar svoj preglednika.

Slika 32. Poveznica na izrađenu web stranicu (izvor: autor)

4. Zaključak

S čitavim nizom informacija koje smo zajedno istraživali i izradom praktične *web* stranice, korak po korak, došli smo do kraja našeg priručnika o WordPressu. Kroz ove stranice, naš cilj je bio pružiti vam znanje i alate potrebne za ne samo razumijevanje osnova *web* tehnologija, već i za stvaranje vlastite *web* stranice na WordPress platformi.

Što smo naučili?

- Upoznali smo osnovne komponente koje čine internet, naučili o važnosti servera i domena, te kako se podaci šalju i primaju putem mreže.
- Detaljno smo se bavili WordPressom, vodećom platformom za upravljanje sadržajem.
- Prošli smo kroz korake izrade *web* stranice, od registracije na WordPress.com, odabira teme, do kreiranja sadržaja i objave stranice.

Važno je napomenuti da proces učenja i usavršavanja nikada ne prestaje, posebno u dinamičnom svijetu tehnologije. Stoga vas ohrabrujem da nastavite istraživati, eksperimentirati i učiti o novim alatima i tehnologijama koje će vaše *web* stranice učiniti još boljima i učinkovitijima.

Neka vaša znatiželja i kreativnost budu vodič kroz sve buduće projekte. WordPress je samo početak - svijet *web* razvoja je ogroman i pun prilika. Sretno na vašem putu u digitalnom stvaralaštvu, i neka svaka linija koda koju napišete vodi vas korak bliže ostvarenju vaših digitalnih snova.

5. Dodatak

5.1. Kako kupiti domenu i odabrati hosting za *web* stranicu

Kada želite postaviti svoju *web* stranicu, prvi koraci koje trebate poduzeti su kupnja domene i odabir hostinga. Domena je kao adresa vaše *web* stranice na internetu, a hosting je mjesto gdje su svi podaci vaše stranice pohranjeni i gdje je ona stalno dostupna posjetiteljima. Evo kako možete jednostavno i brzo obaviti te korake:

Kupovina domene

Odabir imena

Prvi korak je smisliti dobro ime za vašu *web* stranicu. To ime treba biti jednostavno za zapamtiti, kratko i po mogućnosti povezano s temom vaše stranice ili aktivnostima. Na primjer, ako želite napraviti *web* stranicu o košarci, možete pokušati odabrati ime poput „kosarka101.hr“.

Provjera dostupnosti

Kada smislite ime, morate provjeriti je li to ime domene slobodno. To možete učiniti na *web* stranicama koje nude registraciju domena, kao što su Namecheap ili domaći Regica ili CARNet. Samo upišite željeno ime u tražilicu na njihovoj stranici i ona će vam reći je li domena slobodna.

Upravljanje globalnim dome kao i sustavom središnjih p funkcioniranje DNS (Domair ostvaruje se kroz nezavi (Internet Corporation for Numbers). Hrvatska akaden CARNET od 1993. godir domenom Republike Hrvatsk registriraju se u skladu s l upravljanju vršnom na domenom.

PRETRAŽIVAČ DOMENA

- potrebno je upisati naziv domene (npr. 'carnet.hr')
- domene se mogu pretraživati i putem [WHOIS servisa](#)

Slika 33. Odabir domena putem registratora CARNet-a (izvor: <https://www.carnet.hr>)

Pretražena je dostupnost domena wordpress.hr.

Naravno, ta je domena zauzeta. Poruka koju dobivamo prikazana je na idućoj slici.

Podaci domene wordpress.hr

×

Podaci o korisniku:

AUT O' MATTIC A8C IRELAND LIMITED

C/O GALLENALLIANCE SOLICITORS ,BUSINESS CENTRE ,1 LOWER MAYOR STREET,
IFSC, DUBLIN 1, Irska

info@dnstinations.com

NS zapisi:

pdns2.mobiusltd.com

pdns1.mobiusltd.com

Registar:

Sayber d.o.o.

Datum isteka:

08.02.2026

Slika 34. Prikaz zauzetosti domene (izvor: <https://www.carnet.hr>)

Registracija

Ako je domena dostupna, možete nastaviti s registracijom. To uključuje pružanje nekih osnovnih informacija i plaćanje godišnje naknade. Registraciju možete obaviti *online*, a proces obično traje samo nekoliko minuta.

Podaci domene wordpress123.hr

Domena nije registrirana

U slučaju da želite registrirati .hr domenu, više informacija o postupku registracije možete pronaći [ovdje](#).

Dana 25. svibnja 2018. započela je obvezna primjena odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka (EU) 2016/679. Osnovna svrha uredbe je veća kontrola pojedinaca nad njihovim osobnim podacima.

Sukladno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka (EU) 2016/679, obavještavamo Vas da osobni podatci korisnika domena i osoba zaduženih za kontakt s korisnikom domena više nisu javno dostupni preko pretraživača domena.

Ako smatrate da postoji legitimni interes za koji Vam je potrebna dostava podataka o korisniku domene molimo Vas da ispunite [Zahtjev za dostavu osobnih podataka](#).

Zatvori

Slika 35. Prikaz kada je domena dostupna (izvor: <https://www.carnet.hr>)

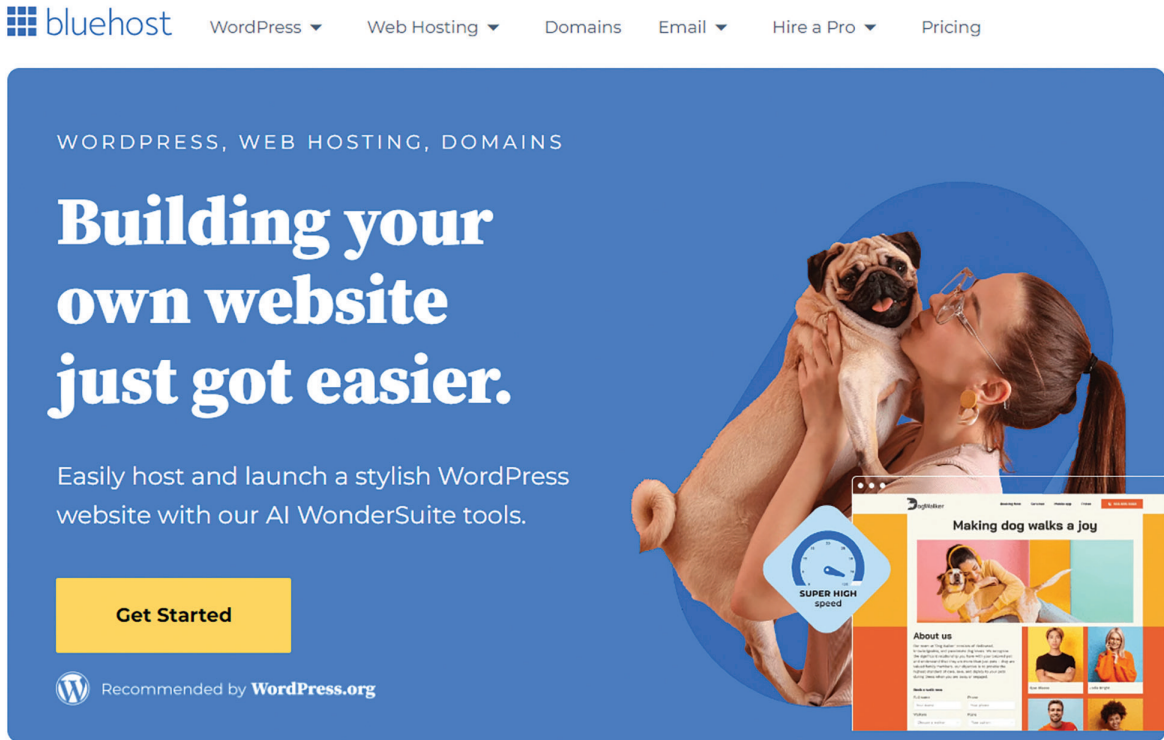
Kupovina hostinga

Hosting je usluga koja osigurava da je vaša *web* stranica dostupna na internetu 24 sata dnevno. Bez *hostinga*, vaša *web* stranica ne bi bila vidljiva drugima na internetu.

Postoji nekoliko vrsta *hostinga*, uključujući dijeljeni *hosting*, VPS (*Virtual Private Server*), *dedicated server* i *cloud hosting*. Za većinu početnika, dijeljeni *hosting* je dovoljan i najjeftiniji je. Na dijeljenom *hostingu* vaša *web* stranica dijeli resurse servera s drugim *web* stranicama.

Kada birate *hosting*, važno je odabrati pouzdanog pružatelja koji nudi dobru korisničku podršku, brze servere i razumne cijene. Neki popularni pružatelji *hosting* usluga su Bluehost, SiteGround i A2 Hosting.

Za primjer, Bluehost nudi nekoliko paketa *hostinga*, a osnovni paket obično uključuje besplatnu domenu za prvu godinu, SSL certifikat za sigurnost i dovoljno prostora za pohranu za manje *web* stranice. Proces registracije je jednostavan, a korisnička podrška je dostupna 24/7.

Slika 36. Naslovnica Bluehosta (izvor: <https://www.bluehost.com>)

Potrebno je odabrati cijenu *hostinga* (ovisno o veličini stranice i broju posjetitelja). Kada pružimo podatke koje od nas zahtjeva hosting kompanija, korisnička podrška te iste kompanije preuzima proces prijenosa domene na server te nam daje korisničke podatke kojima ćemo se spajati za daljnje korake uređivanja *web* stranice.

Kupovinom domene i odabirom kvalitetnog *hostinga* napravili ste prvi korak prema uspješnoj i vidljivoj *web* stranici. Ovi koraci su važni kako bi vaša *web* stranica bila dostupna i funkcionalna za sve posjetitelje.

6. Literatura

- WordPress.org (2024) Službena dokumentacija i resursi.
- Dostupno na: <https://wordpress.org/> (Zadnji pristup: 15. travnja 2024).
- Osobna znanja i iskustva autora – znanje i praktična iskustva autora u radu s WordPressom i *web* tehnologijama korištena su za kreiranje sadržaja priručnika.

Popis pokrata

CMS – *content management system*

WWW – *World wide web*

SEO – *search engine optimization*

TCP – *transmission control protocol*

IP – *internet protocol*

DNS – *domain name system*

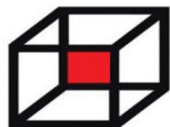
HTML – *hypertext markup language*

CSS – *cascade style sheet*

URL – *uniform resource locator*

WYSIWYG – *what you see is what you get*

ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

